

גליליון 00001 :חודר 02011

הָבָה לְהַבֵּא

שהחיים לא ימותו והמתים לא יחיו

גיליון 00001: חורף 02011

וויאג'ר 1: 17,785,460,829 ק"מ מצומח תפוח

וויאג'ר 2: 14,439,700,038 ק"מ מכל תפוח

עשׂו: עודד כרמלי, רעואל שועלי, אמיר מנשהוף, יואב עזרא,
אסף שטול-טראורנינג, ערן הדס, מיכל זכריה, שלי חן ונדב עירד
לשונית: נטע אקשטיין

עיצוב ודימויים: נטלי קירילוב ועידן אפשטיין (idaNerdy.com)
*עמ' 4, 64 - צילום: יעלי גבריאל

מופץ: חינו

משלוחים: HavaLeHaba@gmail.com

ערק: קיוסק משיח, קינג ג'ורג' 15, ת"א

בצעדים זעועים של-מים
ברעדי מגע פנינים
ארשם את-שמך בשעת ערבים
אפולים

אזניא-לך את ידי
לשכב בזה התלם
ארב לשתי עיניך
תמיד נראות רואות

כמה אותך הייתי
חיים בגוף אחר
חיים שלי אנפוגד
הנה השיר עובר
הנה השיר מוכן-לך
לומר ברכת נולד

אמיר מנשהוף

5
72

-
ה
ב
ה
ל
ה
ב
א
-

←-- התגובה המיידית, כפי שבאה לידי ביטוי בלהט הרגע, היתה תחושת הקלה על כך שנעשה "הצעד הראשון לקראת שחרור האדם מכבלי הארץ". הצהרה מוזרה זו, שרחוקה מלהיות פליטת קולמוס מקרית של כתב אמריקאי, הדהדה מבלי משים שורה יוצאת מן הכלל שנחקקה לפני יותר מעשרים שנה על אובליסק של אחד מגדולי המדענים ברוסיה: "האנושות לא תוגבל לארץ לעד".

←-- תחושות אלו היו לשגרה. הן מעידות כי לא זאת בלבד שבני האדם מסתגלים במהירות לתגליות מדעיות ולהתפתחויות טכנולוגיות חדשות, אלא שהם מקדימים אותן בעשרות שנים. במקרה הזה, כמו במקרים אחרים, הגשים ואישר המדע את אשר ציפו לו בני אדם בחלומותיהם, חלומות שבדיעבד לא היו עקרים או פרועים. החידוש היה שאחד מעיתוני המכובדים ביותר של ארצות הברית פרסם בעמודו הראשי את מה שעד אז נקבר בספרות המדע הבדיוני הבלתי מוערכת (אשר, למרבה הצער, גם היום טרם זכתה לתשומת הלב הראויה כאמצעי ביטוי לרגשות ההמון ולמאוויו).

$\frac{7}{72}$

$\frac{6}{72}$

←-- בשנת 01957 שוגר אובייקט ארצי מעשה ידי אדם אל היקום, שם חג במשך כמה שבועות סביב כדור הארץ לפי אותם חוקי משיכה המניעים את השמש, את הירח ואת הכוכבים. כמובן, הלוויין המלאכותי לא היה ירח ולא כוכב הנע במסלול מעגלי לפרק זמן שעבורנו, בני התמותה הארציים, נמתח מנצח עד נצח. עם זאת, הצליח הלוויין להישאר בשמיים לזמן מה, נע ונד בקרבת הגופים השמימיים כאילו התקבל לחברתם הנשגבת לתקופת ניסיון.

←-- אירוע זה, הקודם בחשיבותו לכל אירוע אחר, אפילו לביקוע האטום, יכול היה להתקבל בשמחה צרופה אלמלא הנסיבות הצבאיות והפוליטיות המעיקות שנתלוו אליו. למרבה הפלא, השמחה שמלאה את הלבבות לא היתה שמחת ניצחון, וגם לא גאווה או יראה מביטוי עוצמתם ושליטתם האדירה של בני האדם, שכעת, בהביטם לשמיים, ראו שם את פרי יצירתם.

←-- למרות הבנאליות שבהצהרה זאת, מוטב כי נבחין עד כמה היא יוצאת דופן. אמנם הנוצרים תפשו את הארץ הגשמית כעמק הבכא והפילוסופים תפשו את הגוף ככלא השכל או הנפש, אבל אף אחד בהיסטוריה האנושית לא תפש את הארץ ככלא האדם או נכסף להגיע, פשוטו כמשמעו, לירח. האמנציפציה והחילון של העידן המודרני התחילו בהפניית עורף, לאו דווקא לאלוהים [God] אלא לאל [a god] - אבי בני האדם בגן עדן. האם תקופה זו תסתיים בשלילה הרת גורל אף יותר של הארץ, אמם של כל היצורים החיים תחת השמיים?

$$\frac{8}{72}$$

←-- הארץ היא התגלמותו של המצב האנושי. ככל הידוע לנו, יתכן שהשבע הארצי הוא יחודי ביקום כסביבת מגורים טבעית לבני האדם שבה הם יכולים לנוע ולנשום ללא מאמץ וללא אמצעים מלאכותיים. המלאכה האנושית מפרידה את הקיום האנושי מסביבת בעלי החיים גרידא, אך עם זאת נמצאים החיים עצמם [במובן הביולוגי] מחוץ לעולם מלאכותי זה, והחיים הם אלו שעדיין קושרים את האדם לשאר האורגניזמים.

←-- זה זמן מה מופנים מאמצים מדעיים רבים ליצירת חיים "מלאכותיים" יותר ולניתוק הקשר האחרון שבאמצעותו אפילו האדם משתייך לילדי הטבע. הרצון לברוח מן הריתוק לארץ מתבטא בניסיון ליצור חיים במעבדה, לערבב "תחת עין המיקרוסקופ זרע קפוא מאנשים בעלי יכולת מוכחת, כדי ליצור בני אנוש עליונים", וברצון "לשנות את גודלם, צורתם ותפקידם". עולה בי החשד שהרצון לברוח מהמצב האנושי מונח אף ביסוד התקווה להאריך את תוחלת החיים מעבר לגבול מאה השנים.

$$\frac{9}{72}$$

←-- נראה כי האדם העתידי, שהמדענים טוענים שיוכלו לייצר בפחות ממאה שנים, אחוז רוח מרד נגד הקיום האנושי כפי שניתן לנו. הוא מבקש להמיר את המתנה שניתנה משום מקום (בראייה חילונית) במשהו שיצר בעצמו. אין סיבה לפקפק ביכולתנו לממש המרה זו, כפי שאין סיבה לפקפק ביכולתנו הנוכחית להשמיד את כל החיים האורגניים על פני הארץ. השאלה המתבקשת היא האם ברצוננו להשתמש בידע המדעי והטכנולוגי החדש בכיוון זה. אין להכריע שאלה זו באמצעים מדעיים. זו שאלה פוליטית מהמעלה הראשונה, ולכן אין להשאירה להכרעת

מדענים או פוליטיקאים מקצועיים.

←-- בעוד מקומן של אפשרויות כאלו עדיין נמצא בעתיד הרחוק, כבר הורגש אפקט בומרנג ראשוני של ניצחונות המדע הגדולים, הבא לידי ביטוי במשבר במדעי הטבע עצמם. אף על פי שאפשר להוכיח את "אמיתות" תפיסת העולם המדעית המודרנית בנוסחאות מתמטיות וביישום טכנולוגי, אין באפשרותנו לתת להן ביטוי נורמלי בדיבור ובמחשבה.

←-- אמנם ההיגדים הנובעים מהניסיון לדבר על "אמיתות" כאלו באופן קונספטואלי ולכיד "לא יהיו חסרי משמעות כמו 'עיגול משולש', אך הם יהיו חסרי משמעות בהרבה מ'אריה מכונף'" (ארווין שרדינגר). עדיין איננו יודעים אם זהו מצב סופי. כיצורים המוגבלים לארץ שמתחילים לפעול כאילו היו תושבי היקום, יתכן שלעולם לא נצליח להבין, כלומר, לחשוב ולדבר על הדברים שאנו בכל זאת יכולים לעשות.

←-- במקרה כזה, יהיה זה כאילו מוחנו, התנאי הפיזיקלי והחומרי למחשבות שלנו, לא יוכל לעקוב אחר מעשינו, ומעתה ואילך נזדקק

למכונות מלאכותיות שיחשבו וידברו עבורנו. אם יתברר שהידע (במובן המודרני של ידע טכני) והמחשבה אכן נפרדו לתמיד, או אז נהיה לעבדים חסרי ישע, לא בידי המכונות שלנו, אלא בידי הידע שלנו: יצורים חסרי מחשבה הנתונים לרחמי כל מכשיר שיהיה אפשרי מבחינה טכנית, רצחני ככל שיהיה.

←-- גם אם נתעלם לרגע מתוצאות לא ודאיות אלו, למצב שיצרו המדעים יש חשיבות פוליטית אדירה. כשרלוונטיות הדיבור עומדת על הפרק, מניה וביה הסוגיה הופכת פוליטית כי הדיבור הוא העושה את האדם לברייה פוליטית. אם נאמץ את ההצעה שפעמים כה רבות מפצירים בנו לקבל – להתאים את גישתנו התרבותית לסטטוס הנוכחי של הישגי המדע – נאלץ גם לאמץ במלוא הרצינות אורח חיים שבו לדיבור כבר אין משמעות.

←-- כיום נאלצים המדענים לסגל "שפה" של סמלים מתמטיים, שבמקורה שימשה אמצעי לקיצור היגדים מדוברים, ועתה כוללת היגדים שלא ניתן עוד לתרגמם לדיבור. רצוי שנחשוד בשיפוט הפוליטי של מדענים כמדענים,

לאו דווקא בגלל "חוסר אופיים" (שלא סירבו לפתח כלי נשק אטומיים), או תמימותם (שלא הבינו שאחרי פיתוח כלי הנשק האלה הם יהיו האחרונים שיתיעצו עמם בנוגע לשימוש בהם), אלא משום שהמדענים חיים בעולם שבו הדיבור איבד מכוחו.

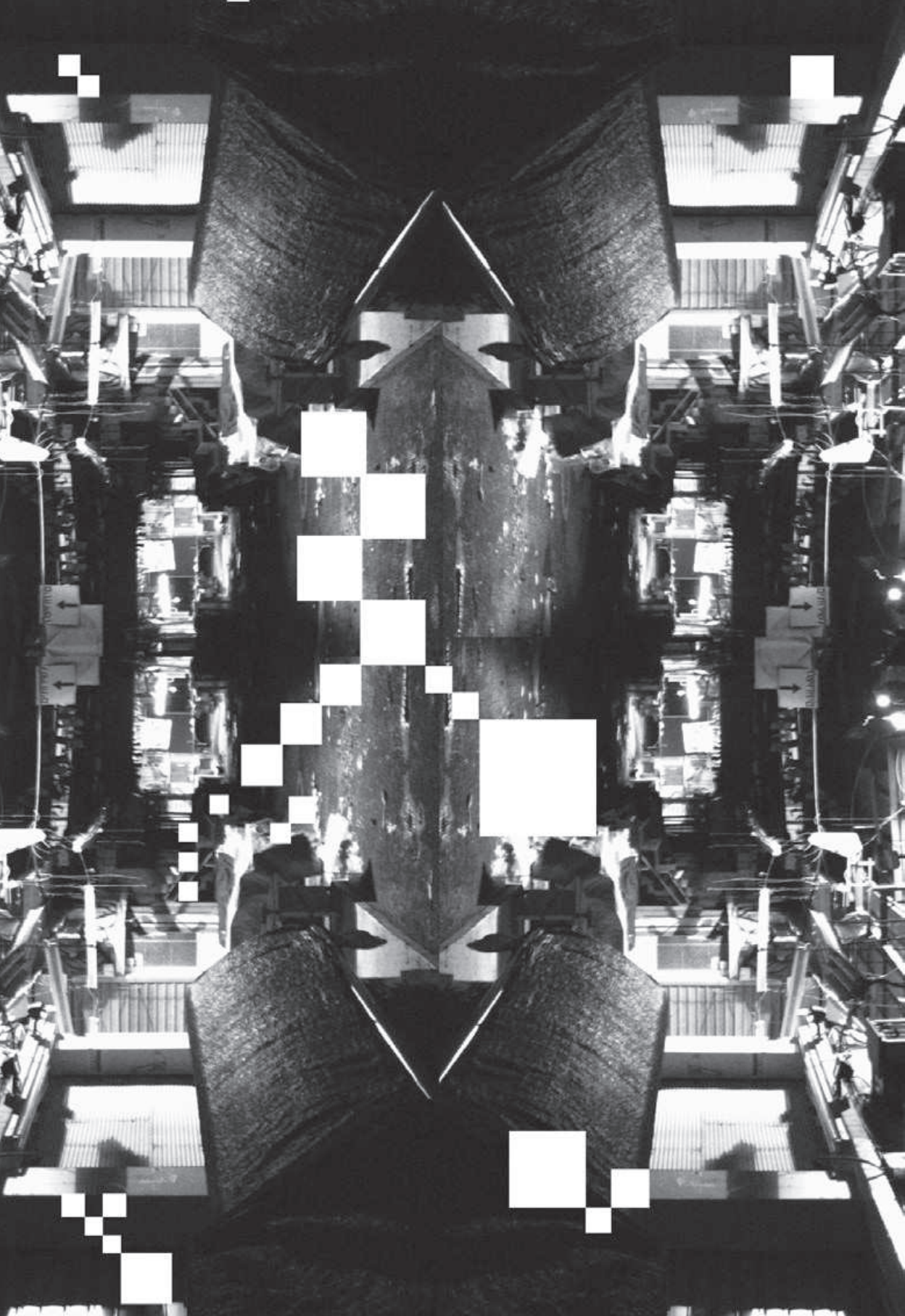
←-- כל דבר שבני אדם עושים, יודעים וחווים מקבל משמעות כל עוד אפשר לדבר עליו. תיתכנה אמיתות הנמצאות מעבר לדיבור שהינן רלוונטיות ליחיד, כלומר, לאדם כשאינו ברייה פוליטית. אבל בני האדם ברבים, כלומר, בני האדם שחיים, נעים ופועלים בעולם זה, יכולים לחוות משמעות רק משום שהם מסוגלים לדבר זה עם זה ולהיות מובנים זה לזה ולעצמם.

←-- תופעה נוכחת יותר, ואולי אף מכריעה במידה שווה, היא התופעה המאיימת לא פחות של המיכון. יתכן שבתוך כמה עשורים ירוקן המיכון את המפעלים וישחרר את האנושות מעולה העתיק והטבעי ביותר: עול העמל והשעבוד לצרכים. גם פה מונח היבט בסיסי של המצב האנושי על כף המאזניים, אך ההיסטוריה של המרד בעמל והרצון להשתחרר מן "השרחה

והיגיעה" הכרוכים בו אינה מודרנית אלא עתיקה כמו ההיסטוריה עצמה. השאיפה לשחרור מעמל אינה דבר חדש. בעבר היתה זו אחת הפריבילגיות המבוססות ביותר של מתי המעט. במקרה זה נראה כי ההתקדמות המדעית וההתפתחויות הטכנולוגיות נוצלו רק כדי להשיג את מה שהיה עד כה חלום שאינו בר מימוש.

←-- ואולם, זוהי מראית עין בלבד. התקופה המודרנית נשאה בחובה שבח תיאורטי לעמל שתוצאותיו היו הפיכת מכלול החברה לחברה עמלה. לכן, הגשמת משאלת החופש הזאת, כמו הגשמת משאלות באגדות ילדים, מתגשמת דווקא ברגע שבו היא מובילה להרס עצמי. חברת העמלים, המשתחררת היום משלשלאות העמל, כבר אינה מכירה את אותן פעילויות נעלות ומשמעותיות שעבורן ראוי היה לזכות בחופש זה.

←-- בחברת עמלים, בהיותה שוויונית מתוקף האופן שבו בני האדם חיים בה יחדיו, אין מעמדות ואין אריסטוקרטיה פוליטית או רוחנית שיכולה להוביל לשיקום של יכולות אנושיות אחרות. אפילו נשיאים, מלכים וראשי ממשלה, רואים במשרתם מטלה הכרחית לקיום החברה,

ובקרוב האינטלקטואלים, מעטים תופשים את עשייתם במונחים של עבודה ולא כאמצעי מחייה. עלינו להתמודד עם הציפייה לחברה של עמלים ללא עמל, כלומר, ללא הפעילות היחידה שנותרת להם. בוודאי אין דבר גרוע מזה.

←-- מה שאני מציעה הוא בחינה מחדש של המצב האנושי מעמדת היתרון של חוויותינו החדשות ביותר ופחדינו השריים ביותר. זהו עניינה של המחשבה. נראה לי שחוסר המחשבה - פזיזות חסרת אחריות, בלבול חסר ישע וחזרה שאננה על "אמיתות" שהפכו טריוויאליות וריקות - הוא אחד המאפיינים הבולטים של זמננו. לכן, ההצעה שלי היא פשוטה: לא יותר מאשר לחשוב את מה שאנו עושים.

14
72

חנה ארנדט

מתוך המצב האנושי

01958

מאנגלית: אסף שטול-טראורנינג

אמצע הדרך

קום פתח-לבך כי-בא אויב
 פתח-דלתותיך לרוח שלא-נושאת-דבר
 קום-גיל בין-שני פקצ'ך
 הנושב והאורב
 קרא בלב אוהב
 קאן באמצע-הדרך
 קרא את-אמצע-הדרך
 ברוחחגיומית

אמצע הדרך

ליונתן, לדניאלה ולבן

כשהיננו ילדים זענו יותר שמסתת לאבנים
 מסתתרים חקקים מנחשים
 וזענו שמועות על-אל מרבה שמות
 צמדנו והבטנו והפכנו אבנים

$\frac{17}{72}$

-
ה
ב
ה
ל
ה
ב
א
-

אמצע הדרך

יש רצון
 שבדרך
 בחשך
 תאהב את-עצמך
 כשנהרות-שמים-מאספים את-כל צבעיהם השחרים
 ומזמינים-אותך-בלחש להצטרף לציפתם
 יש-רצון לשכב
 ולהסכים

אמיר מנשהוף

$\frac{19}{72}$

$\frac{18}{72}$

אמצע הדרך

הכננה הטובה
 נשפחה
 כתבלי הטבורים
 רצנו צפויים עם גופינו
 גרי המדים
 אכל-משהו
 עלום פחלום לישן
 הגניב אותנו-פתע מגופינו
 והיינו תלויים חסרי מלים
 בין-היפי לעצמנו

אמצע הדרך

באמצע הדרך נזכרנו
 שהסוף אכן עומד
 מבעד לשמועות עליו
 הוא בגופינו
 עם-יד האנס הדואגת שלו
 נזכרנו
 באהבנו אותו
 ונזכרנו ששוב איננו-כולים לעשת דבר
 לבד-מלבד
 לטוב לסדר השמשות
 ולסוף הרוךף אותנו

-
ה
ב
ה
ל
ה
ב
א
-

אבקנים בתחתונים!
לעולם לא מעולם לא הודו

שְׁמֹתוֹ הַמְּתִים

כָּל

שְׁמֹתוֹ הַמְּתִים
שְׁצַדְרוֹ קְרָנִים

החלבונים שנשפכו
לְהַבֹּת בְּחֻבּוֹנִים
עשו אותי

עַל הַשְּׂמֵשׁ שְׁלִי
שְׁתָּלוּ

לְשִׁיר
שְׁהַמְתִּים לְנִסּוֹת
הם מנסים אותי

אֶת הַשְּׂמֵשׁ שְׁלִי
עַל הַמְּקַפֵּיא

קְרִיֻקִי לַמְּתִים.
כִּי אֲנֹשִׁים הַיּוֹם - אֲתִי!

אֶת הַשְּׂמֵשׁ!

אֲנֹשִׁים הַיּוֹם לֹא מוֹדִים
שְׁהַמְתִּים
שֶׁהֵם הָאֲנֹשִׁים הַיּוֹם

חֲנוּךְ הוּא קְרִיֻגְנִיקָה
לְחַיִּים

$\frac{21}{72}$

$\frac{20}{72}$

וְקִלְפֵי יוֹתֵי הֵם
אֲרָגָז הַצִּיָּקִים

וּבְגָנִים הַמְּתִים
כִּק מְשַׁחֲקִים אוֹתָהּ מְתִים

בְּחֻבּוֹתֵי יָמָם!

כִּק כְּדֵי לְהַצִּיץ
בְּתַחְתּוֹנִים שֶׁל קְטִינִים בְּשִׁיץ

עודד כרמלי

-
ה
ב
ה
ל
ה
ב
א
-

טכסט

נשיקה באוויר

יום לא ידוע מדקלם את מניפסט המנות שלו מול שמים אדירים

היונה אכזרית והצפור אכזרית והדג אימתני
והרוח סתמית והשמים כולם והשלקן מפלצתי
והמפה פסיכית והלחם מטמטם והכסא מעיק

הגוף הנזים את הקסדה על הראש נער את המדים
וזנח כפכג עם אותות גבוכה זהבים וירקנים

הפתרון לכבוש הוא כבוש החלל
הלאה, הלאה, הלאה
החוצה
מהגבולות הצרים
שלוס אצרחים עזינים,
חיות אדם,
הממלכה מתעטעת בחלונות
האצרחים בכידונים
אז נשיקה באוויר לכם
לפרדה מתארכת
לשנים

$\frac{23}{72}$

$\frac{22}{72}$

יואב עזרא

זה לא אני זה אברהם דזנשוילי
למה שזה אהיה אני
אברהם דזנשוילי
תאריך לדה
25/1/1947

-
ה
ב
ה
ל
ה
ב
א
-

שירת שפה : מבואה

←-- ויש גם דור שני של משוררי שפה, שבחלקו נוטה לכיוון אינטרנטי (כמו קבוצת Conceptual Poetry וקבוצת Flarf המגגלת שירים) ובחלקו האחר נוטה לכיוון מודרניזם-עילי (כמו המשורר המשובח פיטר גיזי).

←-- כמבוא לקורא העברי, שבוודאי מזוין בדעות קדומות, בחרנו לתרגם מספר שירים ומניפסטים שמייצגים, לענ"דנו, את רוחה של השפה. כמו כן, הקפדנו לתרגם שירים שאינם מתפרעים יתר-על-המידה מהבחינה הלשונית ומהבחינה הוויזואלית, כלומר - את אותם השירים שפחות מתים בתרגום. ישנם משוררי שפה רבים, והשונה ביניהם עולה לעיתים קרובות על הדומה. כדאי לדוג את שפע פניניהם, שמוצעות אונליין, וכדאי להתחיל בארכיון של אוניברסיטת יוטה: <http://english.utah.edu/eclipse>.

←-- לסיום, צירפנו שירים מאת שני פיטרים עכשוויים: פיטר גיזי ופיטר דיוויס, שאינם בלתי קשורים למסורת הספרותית הנ"ל.

←-- מקובל לטעון - כפי שמקובל לטעון לגבי כל דבר שעבד, בדיעבד - שמשוררי השפה (Language Poets) פעלו הרבה לפני שהם עצמם ידעו שזה מה שהם (והשתלשלות אירועים זו גם היא "שפתית" למדי).

←-- עם משוררי השפה שלא ידעו שזה מה שהם נמנים גרטרוד סטיין, לואיס זוקופסקי ורוברט קרילי. משוררי פרוטו-שפה אלה השכילו להבין שצירי השפה והמחשבה חורקים אלה על אלה, בעודם טוחנים תחתם את האדם; אדם-משורר שמבקש למסור את מחשבותיו לאדם-קורא מוכרח קודם לטחון אותן למילים / משפטים / פסקאות. בסוף התהליך, מה שהיה עגל חי ובוטט מודפס כנקניקיה.

←-- אעפ"כ, את נקודת הזינוק הרשמית של אסכולת השפה בשירה נהוג לסמן בשנת 1971, עת נורה בסן פרנסיסקו גיליונו הראשון של כתב העת This בעריכת רוברט גרניר ובארט ווטן. גרניר, שרבים מחשיבים אותו למשורר החי המרתק בעולם, פרסם בגיליון הראשון מניפסט קשה לקריאה (ולתרגום. ובכל זאת הוא מצורף לקובץ זה) בשם "על הדיבור". במניפסט קרא גרניר לכתוב את הרגעים ההיוליים שבהם המילים נולדות ולא את הרגעים המכניים שבהם הן מתות, וטבע את אחת הסיסמאות המזוהות ביותר עם שירת השפה: "אני שונא דיבור".

←-- יציאתו לאור של כתב העת L=A=N=G=U=A=G=E בעריכת צ'רלס ברנסטין וברוס אנדרוס (1978) בחוף המזרחי העניקה לקונפדרציית משוררים זאת את שמה. הואיל והאתגר שהציבו לעצמם משוררי השפה - לחשוף ולתקוף את גלגלי השיניים של השפה - אינו אתגר זר לאף משורר שמאתגר את עצמו, גם משוררים שנמנו עד אז על זרמי אוונגרד אחרים (כמו אסכולת ניו-יורק ובלו: מאונטיין) מצאו עד מהרה את מקומם בין שורותיה המרווחות של האסכולה החדשה.

←-- כיום, זרם האוונגרד הזה התמסד והתמרכז בצפון אמריקה, והוא בעל נוכחות בלתי-מבוטלת גם בבריטניה, בצרפת, במדינות סקנדינביה, בדרום אמריקה ובמדינות נוספות. בנוסף, רבים מהמשתתפים המקוריים בשני כתבי העת של שירת השפה מאיישים תפקידים בכירים באוניברסיטאות לגיון הקיסוס של ארה"ב.

על הדיבור

"השירים שלי קיימים בראש שלי. אין צורך שידוברו או שייכתבו" - רנדולף דאד

--< זה לא המדובר יותר מאשר הכתוב - הנה, התקדמנו מוויליאם קרלוס וויליאמס, ומה עכשיו אני רוצה, לכל הפחות, את המילה מאי-שם בראש, כלומר המחשבה או ההרגשה שנוצרות מתוך הדממה/הרעש העצומים של ההכרה החווה עולם כל הזמן, כמקיצה/חולמת, מילים מתרחשות ואלה המילים של השירים, בין אם הן כתובות או מדוברות או מאירות את הראש בחזון המציאות שהשפה מעירה בחלומות או בכל מקום, ברחוב בשיריון/בגדים.

--< למילים אלה של שיר יש איזה קשר לצורות השימוש של השפה המדוברת הכתובה (למשל, ניב נורווגי/אמריקאי) שבו הן עשויות להישמע/להיראות, אבל אין ערך בכלי הלשוני לכשעצמו, דהיינו, רעשים מדוברים ואותיות כתובות הם סימנים של מציאות המילים בראש (שמקצתן "מעניינות"/נכתבות ומקצתן גם מודפסות/הופכות מוכרות בציבור/מוקראות בקול לקהל).

--< אז בתהליך הכתיבה מה שלא מתרחש בראש הוא הסחת דעת.

--< למה לחקות 'דיבור'? כל מיני כלי עבודה שהדיבור האמריקאי הוא בתוך הפיות השונים של כולנו, אחוז בדיבוק שימוש דיבורי, לחץ ריתמי וכו', ולא יותר. עבורי, כל הדיבורים אומרים את אותו הדבר, או: למה לא להגזים, כמו שוויליאמס עשה, שכן הזמנים שלנו מצהירים על שאט נפש מ-'דיבור', כשם שהם נזפו ב-'סונטה' על מנת לפטור אותנו, כבוראי העולם, מלשוב ולחזור על העבר הנגרר בהרגל פורמלי.

אני שונא דיבור.

--< ישנם "עולמות מתעברים בשפה/שגברים לא חלמו עליהם". אנחנו לא יודעים מהן המגבלות שכופים דפוסי הדיבור, למרות שאלה כוללות למשל מחשבה על מבנה משפט רגיל הנדרש כדי ש-'פשר' יתחיל לבצבץ, לא יבצבץ עד שכתובה תאוורר את האוויר.

--< מה ניתן לעשות. בבירור לא עוד סונטות, ולא לכפות 'ניסוי'. שאלה ראשונה: איפה המילים הכי עצמן? אז (וכאן עמדתו של דאד למעלה נראית לוקה בחסר): כיצד ניתן להפיצן לחו"ל ללא עיוות, כך שניתן יהיה לחלוק בעולם הידוע? אני רוצה כתיבה של מה שנחשב/איפה שהרגשה/מילים נולדות.

לדוגמא:

"כחל
כְּבִיכּוֹל
כֶּף בְּחֹל"

- לואיס זוקופסקי
מתוך כל השירים הקצרים, 01956-01964
Norton 01966

"צֵלִי תְּפֹחִי אֲדָמָה
צֵלִי תְּפֹחִי אֲדָמָה כְּדִי"

31
72

30
72

- גרשורד שטיין
מתוך כפתורים עדינים, כתיבה הנבחרים
של גרשורד שטיין בעריכת ואן ואכטן
Modern Library 01962

הוברט גרניר
מתוך This

-
ה
ב
ה
ל
ה
ב
א
-

שקנאים

שקנאים הם אוכלים דגים יש דגים

נזירות בחוף

באחד מהלילות
אחת מהמבגרות
שבנזירות הציצה החוצה
אל תוך הקצר
וראתה
נזירה אחרת
שאותה לא
מיד זהתה
בעלטה

דבורש גרניר
מתוך משפטים
Whale Cloth Press 01978
ראה אור כקופסא
A DAY AT THE BEACH-1
Roof Books 01984

33
72

32
72

משפטים

*
מטה היא לא מלון

*
האף שלך שחור הלילה

*
למה הילדה על הקפסא של המלח לובשת
מעיל צהב עם מטריה כחלה

*
אני אוהב את הצורה של דברים

*
מים נאש נשמעים אותו דבר

*
את אומרת שיש אבקת חלב

*
הגיע הזמן לקחת שוב למכבסה בקרוב

*
זה לא ברז שדולף בטבע

*
הבעיה עם שחמט היא הוא לא עושה כעש

*
למה
ללטה כלבים
ראשים קשים
הם לא
מלקקים את זה

-
ה
ב
ה
ל
ה
ב
א
-

תודה על אמירת התודה

זהו שיר
 נגיש לחלוטין.
 אין שום דבר
 בשיר הזה
 שיכל באיזושהי דרך
 להיות קשה
 להבנה.
 כל המלים
 פשוטות
 ולענין.
 אין שום תפיסות
 חדשות, שום
 תורות, שום
 רעיונות שיבלבלו
 אותך. לשיר הזה
 אין שום זמרות
 אינטלקטואליות. הוא
 לגמרי אמוציונלי.
 כל כלו מביע
 את רגשותיו של
 המחבר: הרגשות שלי,
 האדם שמדבר
 אליך כרגע.
 זה הכל ענין של
 תקשורת.
 מלב אל לב.
 השיר הזה מכבד
 ומעריך אותך
 כקורא. הוא
 חוגג את
 מצעד הנצחון של
 הדמיון האנושי
 בינות מלכודות
 ופרענויות. השיר הזה
 מכיל 90 שורות,
 224 מלים וכן

יותר הברות מכפי
 שיש לי זמן
 לספר. כל שורה,
 מלה והברה
 נבחרו במדק
 להעביר אך ורק את
 המשמעות המיעדת
 ולא מעבר לזה.
 השיר הזה מתכחש
 לעמימות ולמסתורין.
 שום דבר אינו
 חבוי. מאה
 קוראים
 יקראו את השיר הזה
 בצורה
 זהה ויסיקו
 את אותו מסר
 ממנו. השיר
 הזה, כמו כל
 השירים הטובים, מספר
 ספור בסגנון
 ישיר אשר לעולם אינו
 מותיר את הקורא
 לנחש. למרות
 שלעתים הוא יביע
 מרירות, כעס,
 תרעמת, שנאת זרים
 ושמן של גזענות,
 רוחו בבסיסה היא
 חיובית. הוא מוצא
 נחת אפלו
 ברגעים הזדוניים של
 החיים אשר
 הוא חולק
 אתך. השיר הזה
 מיצג את התקנה
 לשירה
 שלא מפנה

$$\frac{34}{72}$$

$$\frac{35}{72}$$

את גבה
 לקהל, שלא
 חושבת שהיא
 יותר טובה מהקורא,
 שמחייבת
 לשירה בתור
 מהות פופולרית, כמו העפת
 עפיפונים ודיג
 דגים. השיר הזה
 אינו שייך לשום
 אסכולה, אין לו שום
 דוגמה. הוא לא מציית
 לשום אפנה. הוא
 פשוט אומר את מה
 שהוא אומר. הוא
 אמתי

 צ'רלס ברנסטון
 מתוך Girly Man
 University of Chicago Press 02006

משמעויות כרוניות

ללי היקמן

אם להודות על האמת מרה.
מה כבר יכולות חמש מלים.
כפת השמים שחכה הלילה הגיוני.
אני לא הגיוני המשקעים שהצטברו.

נפל ברשת של גדר המערכת.
למחרת בבקר יותר מאי פעם.
חצות והכאב פחות או יותר.
הרובת המהירה עושה רשם אקספרסיבי.

ספור שהיה כך היה היה.
חברה משפעת ומתפוררת שהתפרקה ללהקות.
המאה התשע עשרה בהחלט היתה.
טפוס הרים לראשות ערים קמלות.

דמות הגבור הפילה את אימתה.
עננים שחכים כסו את הגבוה.
עשרות אם לא מאות טפות.
כל הלילה נאבקה המפלצת במילטון.

דוקא בליל הפלולות שלנו אני.
אך הצער היה עמק ממני.
ביגון קודר בקשתי שאלימות תהיה.
זה פח, זאת מלכדת, זה.

הקהל על הרגלים, צורח לעצמו.
כבוי אורות הלילה ברחבי הבתים.
זה מבסס על ספור בדיוני.
להיות מסגל פשוט לגשת ולדבר.

אמנם קפה נשמע לי מפתה.
היא שמה את כל הקלפים.
מה שהיה נוח באפן אישי.
לקח שפל אחד מאתנו וכל.

אין מספיק זמן לעבר ביסודיות.
המבנה מודיע על שנויים מבניים.
הוא שאף להסדיר את נשימתו.
הנוף לא הסגיר אפלו חלק.

לשון נופל על משחק מלים.
פני השעון פונים עם הכוון.
צוק העתים, עכשו בגרסא מודרנית.
כנראה שהיה לי טוב יותר.

כי הקניון הזה דוקא נראה.
הקניות בשקית הקניות של הסופר.
בין אם מדבר בגובה ביוגרפית.
בשום פנים ואפן אני לא.

השדות האלה גורמים לי להרגיש.
שם הר ראשמוד בכליל סונטות.
והיו גם חברים במפלגה שנסו.
אז זה לא כאלו הכל.

זה תמיד קרה עד שבסוף.
היא פרשה את זרועותיה לקראת.
אם כבר ארבות השמים נפתחו.
מה שהשאיר את כלם קצת.

כבר לא היה מה לעשות.
רצתי רחוק יותר ממה שאני.
זה לא היה משהו טוב.
כעת הנזיחו את העפרונות שלכם.

לא יעלה בידי לשים יד.
נעמד על שלנו לקבלת האימפריה.
אולי די, אפה צועק וזה.
אזיר הרים וריח ארנבים ומחטים.

כלכלה היא לא הצד החזק.
עד שאחד מאתנו ישבר ויקרא.

$\frac{37}{72}$

$\frac{36}{72}$

-
ה
ב
ה
ל
ה
ב
א
-

לְשֵׁלֵב בֵּין הַבַּיִת לְבַיִת הַכֶּלֶא.
 אֵז, מְרַגֵּעַ שֶׁהַפֶּךְ עוֹדֵף, הַזְמַן.
 בִּסּוּף מִיִּשְׁהוּ יִצְטָרֵךְ לְוֹתֵר לְמִשְׁהוּ.
 טַעַם: הַפְעַם הַרְאִשׁוֹנָה וְהַפְעַם הָאַחֲרוֹנָה.

אֲנִי זֹכֵר אֶת הַמַּבֵּט שֶׁהָיָה.
 זֹאת הָיְתָה הַפְעַם הַרְאִשׁוֹנָה שֶׁבָּאָמַת.
 זֹאת אוֹמְרָת מִמֶּשׁ פְּרָפְרִים בְּבֵטֵן.
 גּוֹרֵל שֶׁחָב אֶת מְזֵלוֹ הַטוֹב.

הָיָה מֵה שִׁיְהִיָּה, לֹא יְהִיָּה.
 אֲמַרְתִּי לָךְ, יֵשׁ דֵּי הַרְבֵּה.
 אֲבָל תָּמִיד יֵשׁ כֵּךְ אֶחָד.
 וְכֵן בְּגִלְלָה זֶה אֲנִי רוֹצֶה.

בוב פרלמן
 מתוך Virtual Reality
 Roof Press 01993

אֵז נִשְׁמָתִי נִשְׁימָה עִמָּקָה וְהַמְשַׁכְתִּי.
 הַחֲזוֹן הַהֲרוֹאִי שֶׁל הַיַּחֲיד צָדָדִי.

קוֹלוֹת מַחֲקִים אֶת גּוֹף הַמַּלִּים.
 הַמַּטָּה הָיְתָה מְקוֹם אֶחָד שָׁם.
 זֶה עֲנִין אִישִׁי, זֶה טוֹסָטֵר.
 צָרוֹן לֹא יָכוֹל לְהִיּוֹת לְחִלוּטִין.

אִי הָאֲפִשְׁרוּת שֶׁל הַפִּשְׁטוּט בְּיוֹתֵר.
 נוֹ תִכְבֶּה אֶת הַדְּבָר הַמְזַדְדִין.
 אֵז מֵה שֶׁעֲשִׂיתִי הָיָה לְשִׁים.
 וְזֶה מֵה שֶׁעוֹשֶׂה אֶת הָעוֹלָם.

אֲבָל זֹאת הַנִּקְדָּה שֶׁאֲנִי מְנַסֶּה.
 כְּמוֹ תוֹלַעַת מְסָרֵט מְצִיד שֶׁזוֹחֶלֶת.
 פִּיזִית זֶה פֶּה בְּלִי דְבוּר.
 אִם לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּדַגְמָא קִיצוֹנִית מְדִי.

לְמִיִּשְׁהוּ הָיְתָה שִׁיחָה שֶׁלֹּא נִעְנַתָּה.
 רָגַע אַחַר כֵּן הָיָה נִרְאָה.
 אֲבָל הָאִם פְּרוּשׁוֹ שֶׁל דְּבָר.
 בְּכָל זֹאת לוֹס אֲנִי לֹס מְלֵאָה.

מְטַבֵּעַ הַדְּבָרִים גַּם אֲנִי בּוֹנֶה.
 יֵשׁ דְּבָרִים שֶׁהֵם כֵּן הַפִּיכִים.
 לָךְ אִין אֶת הַבְּרִיָּה הַזֹּאת.
 יֵאלֶלֶה, אֲנִי הוֹלֵךְ לְגִ'וֹ לְקַצָּת.

אִין, עֲכָשׁוּ שֶׁמַּעֲתִי הַכֵּל, אִין.
 פַּעַם אַחַת, כְּשֶׁעוֹד הִיִּתִי רְגִיל.
 כְּמוֹת חֶסֶד הַסְּפוּק הַמְּלֵא בְּעֶצְמוֹ.
 מְזַג הָאוֹר הוּא לֹא מִשְׁהוּ.

לְמִרוֹת שֶׁהִיִּת חוֹשֵׁב שִׁישׁ לְאֲנָשִׁים.
 אוֹ שֶׁהֵם לְפָחוֹת הָיוּ מְמַצִּיאִים.
 לְפָחוֹת אִם פּוֹנִים לְפָן הַרְגָּשִׁי.
 לְאוֹר הָעֵבֶדָה שֶׁזֶה בְּבִרְוֵר אֲשִׁלְּיָה.

-
 ה
 ב
 ה
 ל
 ה
 ב
 א
 -

האוטרנאציונל

השמש פורסת את צלליה
 ודברים צומחים גם בחשכה.
 עלים מתקשטים מעל הכל
 הם כל כך דמוקרטיים
 כלפינו צופינו בעולם של רזים
 בעולם צמצמי של רשומות רגש
 בנות-נויט.
 בגן הצבורי, עטיפות מערערות-רוח
 נסחפות כלפי חוץ.
 החול כאן נראה קולוסאומי
 הוא כל כך תחרותי
 או סתם ישן.
 כלפי מי נוכל לפנות לקראת
 הליכה על כתפי הגבעות מנערי הרסן
 חסרי-נשימה רחוקים מהספור?
 היום מלבלב מהפכה עצמית.
 זה עד כדי כך פשוט לשאל על אמונה.
 כיצד אוכל לענות
 מבלי לרסן
 אף נקדה מזרהת באלמה?
 החוצה מהבית הזה אל תוך העולם ובחוץ אל תוך היום
 דברים מתבהרים
 אנטנות כסופות-קרן צובטות בכחל
 ויריעות מי-גשם
 למרגלות בית הנבחרים?
 משהו זה משהו
 כאשר ממשל
 הכסף שוטף אחורנית.
 במלה הזאת זמן נראה כמו מסע
 חזר, ברק דק של מוצרים
 בשורות מאחורי זכוכית.
 הלכנו לחנות ולמה לא
 אנחנו הולכים לירח
 קפסא מתקשטת על מדף.
 בקיץ אנחנו פותחים ופתוחים

40
72

משוטטים ולפני שהיינו
 שמחים
 היינו לא שמחים.
 כזאת היא העוררות הדיאלקטית
 שכלם נכספים לחבק.
 כאשר הטלויזיה דולקת
 לפנים בדוכנים הד
 שמנותר הרחק אל השדה.
 התקוות והמתח
 לעתים כל כך קרובות צוללת
 שמצטללת פשוטה כמו רץ הביסבול בהקפה שניה.
 יש סבה לצפות
 שלא כמו ההשתקפות המממממת
 בזכוכית חלון מחשכת.
 אנחנו מוצאים תכלית
 במשחק וביחד
 המעבר המכריע הזה שנתן לו מעוף
 כאשר הירידה לפרטים נבלעת בקהל
 שנחפז להתמסר
 ואז לזלזל בכוח.
 מחשיך
 כחל כהה משתקע בזכוכית
 סתם יושב לו שם. מזכיר לנו
 ימים דוהרים אל תוך דשא מאיצים רוח
 אל תוך קילומטרים של כבל.
 כאשר הבכנות קוראות,
 כאשר הייתי טריז של שמש
 מעל מטחנות פלדה,
 כאשר שאלתי מה קרה
 התפונתי מה קרה לנו?

41
72

פיתר גיזי
 מתוך האוטרנאציונל
 Wesleyan 02007

-
ה
ב
ה
ל
ה
ב
א
-

שיר שמתייחס לעתיד הרחוק מאוד

סביר להניח שהשיר הזה נראה לך מאוד מוזר ומיושן. הנה מחשבה מטורפת: אולי אתה אפילו לא לגמרי מבין את השפה שבה הוא נכתב, ואתה מפענח את המילים, אות אחר אות, מצרף רעיון הזוי לרעיון הזוי בפאזל המורכב הזה. אני מקווה שבמהלך הפענוח אתה אומר לעצמך, "פנטסטי! השיר הזה מהווה עדות חותכת לחוכמת העבר הרחוק מאוד, שהיה יפהפה ועתיר תובנות. יתרה מכך, השיר הזה יכול ללמד אותנו רבות גם על מצבנו הנוכחי!" שמחתי לעזור לך, איש העתיד!

 פיטר דינויט
 מתוך שירה! שירה! שירה!
 ידיעות ספרים 2011

$\frac{43}{72}$

$\frac{42}{72}$

שיר שמתייחס לאופנים שבהם אני תלתי וחרדתי

יכול להיות שאתה לא נהנה מהשיר הזה בגלל שאתה לא מסכים עם הרעיונות ועם התמות שבבסיסו. סביר יותר להניח שאתה לא נהנה מהשיר הזה בגלל חילוקי דעות אסתטיים בינינו. זה קורה וזה לגיטימי. אני רק מקווה שזה לא יגרום לך להעריך אותי פחות

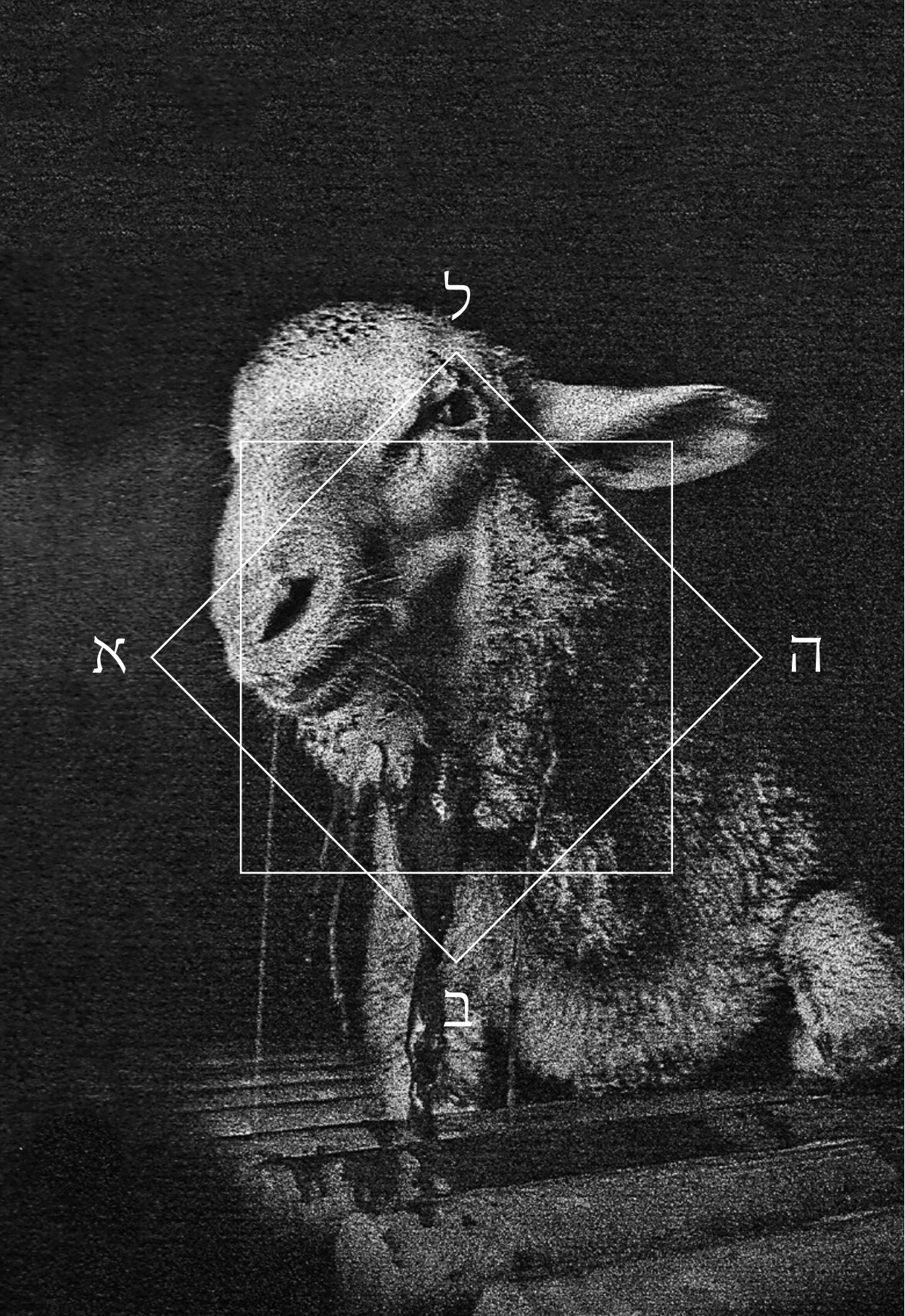
שיר נוסף שמתייחס לזהות המשוערת של הקוראים שלי, ומגיב לחלקם באופן אישי

אם אתם חברים שלי, אתם בטח אומרים עכשיו לאחד מהחברים המשותפים שלנו, "מה הוא מזיין את השכל בשיר הזה?" אני לא יודע מה אתם חושבים. אתם יכולים לדבר איתי על זה, אבל סביר להניח שלא תגידו לי מילה. הייתי רוצה לדעת מה אתם באמת חושבים. תשלחו לי מייל. אם אתם משוררים, בטח יש לכם דעה על השיר הזה. אתם בטח לא אוהבים אותו. גם להורים שלי יש מחשבות, אבל אני לא יודע מהן. אני מעדיף שלא להתייחס לעניין הזה כאן, כי יותר סביר להניח שהם קוראים את המשפט הזה מאשר שאתם קוראים אותו

שיר שמתייחס לעורכי אנתולוגיות חדשות

השיר הזה יכול ממש להתאים למשהו כזה

-
ה
ב
ה
ל
ה
ב
א
-

הבה

← על פנייה פנימית זו לא מרבים לדבר בפומבי, לא בחקר הספרות ולא בחיי היומיום, אולי מחמת מבוכה ואולי מחמת הפחד המקברי, שמא זולתי רק נראה חי כמותי אך בעצם הוא מת ממני - פחד שהוא גם מקור אמין לגאווה. אבל אם נצליח במאמץ אמפתי להאמין שמשוררים חיים בזמן כתיבת שיריהם, אולי נצליח לשמוע את קול הפנייה הפנימית של החיים לעצמם גם בטקסטים המתים.

← כאמור, המאמץ הוא מאמץ אמפתי, אבל אינו מאמץ עיוור, שכן לפנייה הפנימית סגנון נבדל, מובהק ואוניברסלי: הקול המעמיד אותנו במקומנו הוא קול הפחד מהמוות. פחד מוות, בגלל שדיבורו משתכפל עד אין סוף אל מול כל מושאי החוויה, בתנועה יחידה, עזה ומכלילה. מאחר שתנועה זאת מכוונת פנימה, אל מי שכבר יודע במה הדברים אמורים, סגנונה פשטני וקטלני, נטול הסברים ונטול סיפורים. הפחד מהמוות הוא קול האזעקה הקוטע בבת אחת את שגרת פטפוטה הסיפורי של התודעה, כפי שהיא מוצגת למשל בסיפורת זרם התודעה.

$$\frac{49}{72}$$

$$\frac{48}{72}$$

איך לקרוא את מה שכתבו משוררים חיים

← כן, כל ניסיון להקיש מהביוגרפיה של יונה וולך לשיריה ראוי לגנאי. יונה וולך לא חוותה את חייה בתור יונה וולך מהביוגרפיה שכתב יגאל סרנה. היא חוותה את חייה מתוך עצמה כפי שאני פנימי לעצמי ברגע זה של כתיבה ואתה, הקורא, חווה את ההווה כשלך ברגע זה של קריאה. אנחנו מאמינים שחיינו הם יותר מסך כל הסיפורים שמספרים עלינו ושנחנו מספרים על עצמנו, ואף על פי כן, בקוראנו בטקסט שכתב פעם אדם חי, אנחנו מספרים את חייו, או לחלופין, מכחישים את חייו לחלוטין.

← אנחנו החיים מספרים לעצמנו סיפורים כמעט בלי סוף. אנחנו מספרים לעצמנו את החיים. ואולם, במצבי קיצון חווייתיים, קול המספר פונה ישירות אלינו. פתאום קול המספר מעמיד אותנו במקומנו: בתוך מה שאנו חווים, בתוך כל הסיפורים.

←-- לדוגמא נקרא בשיר הפטליסטי של יונה וולך, הַלְכָתִי אֶצֶל מִי שְׁהֶצִיעַ לִי יוֹתֵר חַיִּים, ונתאמץ לשמוע בו את הפחד מהמוות כאילו היו אלו חיינו שלנו המוטלים על הכף: הַלְכָתִי אֶצֶל מִי שְׁהֶצִיעַ לִי יוֹתֵר חַיִּים. / הַלְכָתִי אֶצֶל אֱלֹהִים / הֶצִיעַ לִי אֶת כָּל הַחַיִּים / רְצִיתִי יוֹתֵר רְצִיתִי אֶת כָּל הַחַיִּים.

←-- משפט הפתיחה, הַלְכָתִי אֶצֶל מִי שְׁהֶצִיעַ לִי יוֹתֵר חַיִּים, הוא משפט סיפורי. לא כך פונה אדם אל עצמו. אין אדם אומר לעצמו הַלְכָתִי אֶצֶל שֶׁהִי ידוע לו למי הלך, מתי ומדוע. זה דיבור תכליתי ללא התנועה הפרועה של הפחד. המשפט העוקב, הַלְכָתִי אֶצֶל אֱלֹהִים, אינו אלא פועל יוצא של המשפט הקודם. הוא המשכו הסיבתי של הסיפור.

←-- למראית עין, אפשר לסמן את הצירוף כָּל הַחַיִּים במשפט הֶצִיעַ לִי אֶת כָּל הַחַיִּים, כצירוף משתק - אך גם היגד כולל כמו כָּל הַחַיִּים אינו בהכרח היגד מכליל. לא כל כָּל וכל זֶה מכליל בהכללה של מוות את כל מושאי החיים. לא כל כָּל וכל זֶה הם לא / זֶה לא זֶה. כדי לשתק את חיינו צריך תנופה, צריך להניף

את הלאסו הזה.

←-- לעומתם, אם נחזור על המשפט רְצִיתִי יוֹתֵר רְצִיתִי אֶת כָּל הַחַיִּים כעל מנטרה, נשמע בנקל כיצד הצירוף רְצִיתִי יוֹתֵר מכליל, בצדק או שלא, חוויות שונות מאוד בחיינו לכדי כתב הגנה, שכותרתו רְצִיתִי יוֹתֵר. מה רצית? רְצִיתִי אֶת כָּל הַחַיִּים. ומה עשית? הַלְכָתִי אֶצֶל מִי שְׁהֶצִיעַ לִי יוֹתֵר חַיִּים. ומי יכול לתת לך את כל החיים? הַלְכָתִי אֶצֶל אֱלֹהִים. ומה הציע לך אלוהים? הֶצִיעַ לִי אֶת כָּל הַחַיִּים. אבל? (אבל) רְצִיתִי יוֹתֵר רְצִיתִי אֶת כָּל הַחַיִּים.

$\frac{51}{72}$

$\frac{50}{72}$

←-- אלמלא הוספנו לשורה האחרונה את מילת הניגוד אבל, אפשר היה לחשוב שהצעתו של אלוהים מתקבלת: הרי אלוהים הציע את כל החיים. אבל גלוי וברור לקורא החי שהצעתו של אלוהים נדחית, ושהשיר נגמר באי שביעות רצון. אנחנו מניחים כך, כי הצירוף רְצִיתִי יוֹתֵר אינו צירוף סיפורי כגון "רציתי יותר כוחות סוס במכונית", אלא צירוף משתק שמשתכפל עד בלי די. אפילו אלוהים כבר לא יכול לענות למילים האחרונות רְצִיתִי יוֹתֵר, רְצִיתִי יוֹתֵר, רְצִיתִי יוֹתֵר.

←-- יש להניח שהצירוף כְּצִיְתִי יוֹתֵר היה ראשית השיר הַלְכָּתִי אֶצֶל מִי שְׁהֶצִיעַ לִי יוֹתֵר חַיִּים, אבל אין אפשרות - וגם אין כל צורך - להוכיח מה נכתב לפני מה בשעות ובדקות. החשוב הוא שהצירוף כְּצִיְתִי יוֹתֵר הוא בראשית השיר, ושתנועתו היא הדוחפת את השיר, והיא המכתיבה את קצבו, ושדחף וקצב אלה מקורם בדיבור שאדם מדבר אל עצמו כשהוא פוחד מהמוות.

←-- יש כמובן שירים נהדרים שלא נשמע בהם פחד מוות כלל וכלל - אם בגלל שלא נכח שם מעולם, ואם בגלל שניגונו המקורי עֶבֶד וְעֵנֹת או שהוסר בדיעבד כפיגום. עם זאת, מרבית השירה המודרנית, שמצטיינת בדיווח אותנטי על החיים, בנויה כך או אחרת על הפנייה הפנימית של החיים לעצמם.

←-- יתרה מזו, בגלל היכרותנו האינטימית עם סגנון הפנייה הפנימית, אנו נוטים לזכור את הפנייה אל החיים טוב יותר מקטעים אחרים בשיר, גם כשאלה לכאורה מרכזיים יותר להבנתו. כך למשל ב-"שיר אביב" מאת יאיר הורביץ, ניטיב לזכור את הכרזתו של יוֹמְטוֹב אֲנִי רוֹצֶה לְחַיֹּת,

ולא את המשפט הסיפורי, יוֹמְטוֹב חָפֵר וְנָשָׂא / דְּלָיִים מְלֵאֵי עָפָר, המכונן את עלילת השיר.

←-- גם השאלה כְּבָר פוֹחֵד או עֲדֵין פוֹחֵד, ששואל דוד אבידן את דוד אבידן בשיר "ניסויים בהיסטוריה", צלולה בזיכרונו. אמנם השאלה נשאלת רק בשורה העשרים ותשע בשיר, אך כפי שמעיד אבידן עצמו, היא הַשְּׂאֵלָה הַחֲשׂוּבָה / יוֹתֵר, הַחֲשׂוּבָה בְּיוֹתֵר, שנשאלת לְפֶתַע דְּוָקָא בְּגוֹף רֵאשׁוֹן / בְּלִי כְּלִמָּקוֹם לְטָעוֹת.

←-- אחרי שזוהתה הפנייה ההיסטרית - היסטוריה ממשית או ניסויית - אפשר לבנות מחדש את סדר השיר, מהפנימי לחיצוני: כְּבָר פוֹחֵד או עֲדֵין פוֹחֵד, כְּבָר / פוֹחֵד או עֲדֵין כְּבָר פוֹחֵד / הָאֵם אֲנִי, לְפֶתַע דְּוָקָא בְּגוֹף רֵאשׁוֹן / בְּלִי כְּלִמָּקוֹם לְטָעוֹת / זֹ הַשְּׂאֵלָה הַחֲשׂוּבָה יוֹתֵר, הַחֲשׂוּבָה בְּיוֹתֵר / יֵשׁ אֲנָשִׁים, שְׂאִין לָהֶם מֵה לְהַפְסִיד (...).

←-- כפי שהפרץ ההיסטרי של כְּצִיְתִי יוֹתֵר מכתیب את כָּל הַחַיִּים ואת אֱלֵהִים, כך מכתیب הפרץ ההיסטרי בשאלה כְּבָר פוֹחֵד או עֲדֵין פוֹחֵד לא פחות מעשרים וארבע שורות של

כָּל מַעֲטָפֶת-הָאֲדָמָה / תָּזוּז לְאֵט-לְאֵט,
 לְקוֹל צְלִצוּל כְּחוֹק, בְּמֵאֲמָץ נִפְעָם, בְּמִלּוּא
 / הָאֲחֻרָיוֹת. לֹא תִהְיֶה עוֹד / תָּזוּזָה
 אֲחֻרָאִית יוֹתֵר. בּוֹאִי, בּוֹאִי.

←-- שני שירים כונסו בשיר "ניסויים
 בהיסטוריה", שני שירים שתוכנם וסגנונם שונה
 עד כדי כך שאפשר לקרוא אותם בנפרד. אבל אם
 נרשה לעצמנו, בזכות היותנו בחיים, להתעלם
 לרגע מפיתוחי הלבה שהתקשתה, ולהעמיד רק
 את שני פרצי הפחד מהמוות זה לצד זה, כשתי
 פסגות געשיות, נגלה לפנינו שיר אהבה פשוט בן
 שתי פעימות: כָּבֵר פּוֹחֵד או עֲדִין פּוֹחֵד
 ו-בוֹאִי, בּוֹאִי אִתִּי. ההתאהבות מפחידה,
 וזה מובן לכל אדם שהתאהב בחייו. ובנקודה
 מובנת זו מסתיימת הפרשנות, ורק מנקודה זו
 עליה להתחיל.

$\frac{55}{72}$

עודד כרמלי

דְמוּיִים עֵזִי-הַשְּׁפָעָה, שֶהֵם בֵּה בַעַת דִּימוּיִים
 עֵזִי-הַפְּחָדָה: פְּצָצָת-זָמַן, צוֹלֶלֶת חֲדִישָׁה,
 הַמִּים הָעֵמְקִים, מְגִידֵי-עֲתִידוֹת.

←-- לא זאת בלבד שהשאלה ההיסטרית
 מנתיבה את תוכן ההמשך ואת קצבו, היא גם
 מנתיבה את צורת המשפט. בעשרים וארבע
 השורות שקדמו לשאלה הַחֲשׂוּבָה יוֹתֵר,
 נשאלות תשע שאלות זו אחר זו: מֶה אֵין לָהֶם?,
 מֶה / אֵין לָהֶם מֶה לְהַפְסִיד?, מֶה יֵשׁ בָּהֶם
 שְׁעֵתִיד?, מֶה יֵשׁ בָּהֶם לְהַפְסִיד?, הַדְּפָנוֹת
 יַעֲמְדוּ אוֹ לֹא יַעֲמְדוּ?, יַעֲמְדוּ?, לֹא יַעֲמְדוּ?

$\frac{54}{72}$

←-- והנה כי כן, אחרי השאלה הַחֲשׂוּבָה
 בְּיוֹתֵר לֹא נשאלות עוד שאלות. תשע-עשרה
 השורות הבאות אחריה הן שורות אחרות. אחרות,
 כי מקורן בהצתה היסטורית אחרת, בפניית
 החירום בּוֹאִי, בּוֹאִי אִתִּי. פתאום הפצצה
 והצוללת מומרות בקרקס ובקיץ, רצף השאלות
 מומר ברצף של קביעות ובמקום קיפאון השאלה
 כָּבֵר או עֲדִין, השיר מפשיר ומתחיל לנוע: הַקִּיץ
 / לֹא יָשׁוּב לְעוֹלָם. הָאֲדָמָה / מִתְחִילָה
 לְנִסֵּעַ. מְחַר/אֶקַח אוֹתְךָ לְקִרְקָס. הַכֵּל / יִסַּע
 בּוֹ.

עמנואל סמים קלים

עמנואל ואני בדירת רוקים משמשות
 עם ילד (שזה שקר, הילד שלי אף פעם לא היה ילד)
 מכר-סחר עסקנים, עסקים זפים, סמים קלים
 מצופים בריח אפטרשיב מאכצות זלות
 שמקרבות את האדם עוד צעד אל האבולוציה
 להגיד שצריך וקזם, להגיד עמנואל
 עושים חזים, הסמטאות ממכות, נפגשים מול סוכנות נסיעות
 באותה שעה, בחוף צרפתי אמת, סמים קלים
 צפים על פני השטח עם שנוקל, חולפים מעל אלמגים ואצות
 אצות ג'ונגלים נדחות, תת מימיות, להגיד שצריך וקזם
 מתרשמים מאהבות התאהבות
 באים של חדרים בודדים, וילונות חרדליים
 טפטים מדבקים עם כיסי אויר בדגמאות מצהיבות
 סמים קלים, סטריליות, סדינים מהבית
 להגיד שצריך וקזם, להגיד עמנואל
 בלי להרטיב את הראש, הסכמנו לשחק אותה עוד
 תגיד לה, נו, שלא תתכבש, התבכה שלך, היא עוד צעירה
 כמעט בגילי (שזה כמובן שקר, אף פעם לא הייתי בגילי)

$\frac{57}{72}$

$\frac{56}{72}$

שלי חן

לשאוף בהיר אוויר אוויר

היה עלי לקטר
 את חבל הלסו שלי אל צנאר
 האכעיות ולהניח לה להוביל
 בתנופה
 מגכה את מערות הנחיריים
 לשאף בהיר אוויר אוויר
 (אני נרגשת)
 תכניות מקור הן מקור לאבק
 וסיטואציות נקיות מהסרטים
 זרדו מהפוך
 היה נדוש
 היה נדךש
 מוזיקה רועמת
 נשים מגזמות אפור בשמלות קטרו
 קעורות
 שיקדו אתי
 קדימה
 לדרך
 כבר מזמן נדברנו
 אני לבין עצמי
 עוד לפני שקרא לי משגעת
 לא להתפס בקטנות כמו פחד
 לצד מנות כמכלול
 לשאף בהיר אוויר אוויר

-
 ה
 ב
 ה
 ל
 ה
 ב
 א
 -

פרקים באבולוציה ובפולקלור אוקיאני

[מקטעים אלה הוצלו מספינת ציד לווייתנים יפאנית שטובעה על ידי לווייתן ענק בראשית המאה שעברה]

החלוצים

הִזְמָה בְּאֵה דְנֹקָא
מִצַּד כְּרִישׁ הַפֵּטִישׁ
שְׁפָסֶק: יֵשׁ לְחֻקְדֵי אֶפְשָׁרִיּוֹת
לֹא תִקְוִרוֹת לְכַבֵּשׁ
תִּלְקוֹת לֹא כְבוֹשׁוֹת

וְעוֹד פֶּסֶק שֶׁהַדְּגִים הַקֵּטָנִים וְהַקּוֹפְצָנִים
אֵלֶּה שְׂבִין כֹּה נֹכַח לֹא מְבִינִים
לְקַבֵּאת מָה הֵם פּוֹנִים
יְבַדְּקוּ אֶת הָאֹיִר $\frac{59}{72}$
וְאִם זֶה יַעֲבֹד -
אֵת הַיְבֵּשָׁה.

הַתְּכַנִּית צִלְחָה.
הֵם נִעְמְדוּ עַל הַרְגְלִים
אֲבָל לֹא שָׁבוּ עַל עַקְבֵיהֶם לְסַפֵּר
לְכָרִישׁ הַפֵּטִישׁ
שֶׁהוֹלֵם עַד הַיּוֹם עַל דְּפָנוֹת הַחוֹפִים

פרקים באבולוציה ובפולקלור אוקיאני

[מקטעים אלה הוצלו מספינת ציד לווייתנים יפאנית שטובעה על ידי לווייתן ענק בראשית המאה שעברה]

צפיפות האוכלוסין באוקיאנוס עברה כל גבול

בְּאֶפֶן בְּלַחֵי נִמְנָע הַבְּשִׁילָה עֵת
וְתַחַת קְרוֹם גְּמִישׁ כְּחֻלְחַל
הֵם גָּעַשׁ - וְלֹא כְּבַדְדֵךְ כָּלֵל.

הַצְּפִיפוֹת הֵיחָה בְּלַחֵי נִסְבָּלַח:
דְּגֵי הַחֻרְבַּ חֻרְבוּ
דְּגֵי הַחֻשְׁמֵל חֻשְׁמְלוּ
דְּגֵי הַחֻתוּל הַחֻתְּלוּ

בְּכָל פְּנֵה וְתַחַת כָּל אֱלִמָּג:
סְנַפִּיר
קִשְׁקֵשׁ
רְקִיעַ זְרוּעַ כּוֹכְבֵי יָם

-
ה
ב
ה
ל
ה
ב
א
-

פרקים באבולוציה ובפולקלור אוקיאני
 [מקטעים אלה הוצלו מספינת ציד לווייתנים יפאנית
 שטובעה על ידי לווייתן ענק בראשית המאה שעברה]

**שמועות שנוצו במצולות
 אודות מעשי האדם**

שמעו! שמעו!
 שם בִּבְשָׁה
 בְּנֵי הָאָדָם הוֹפְכִים לְוִיתָנִים לְמַחֲזָכִים
 עוֹד רָגַע זָצוּד אוֹתְנוּ הַצֶּלְצֵל
 עוֹד רָגַע תִּשְׁסַע אוֹתְנוּ הַסְכִּין הָאֲרָכָה עוֹד רָגַע
 הֵם יַעֲקְרוּ אֶת עֲצָמוֹתֵינוּ לְכַרְךְ סָבִיב מִתְּנֵי נְשִׂיָהִם.

רְאוּ! רְאוּ!
 בְּנֵי הָאָדָם שׁוֹלְפִים דָּגִים אֶל הָאֲוִיר הַמְחַמָּצוֹן
 חוֹנְקִים אוֹתְנוּ
 מְכִים אוֹתְנוּ
 חוֹרְקִים אֶת עוֹרְנוּ הַלַּח
 וְלוֹעֲסִים בְּהִנָּאָה

הֵם נָעִים עַל פְּנֵי הַמַּיִם
 צָפוּנִים בְּכִרְסֵיהֶם שֶׁל דְּגֵי עַץ גְּדוֹלִים
 בְּלַחֵי שׁוֹקְעִים

בְּפַעַם הַבָּאָה שֶׁצִּלְלִיתָם תִּפְל
 עַל עֵינֵינוּ הַלֵּא-מִמְצַמְצוֹת
 נִמְסַךְ אוֹתָם אֶל בֵּית מִשְׁפָּט שֶׁל מִטָּה

מיכל זכריה

שירה ומשפט

לחגי קלעי

ברוך הבא לקטגוריה
המכונה החמה
למניפסט של האין שירה ללא משפט
אין שורה לא חתומה
(אין שורה ללא הערה)
עבר שורה חדשה
ברוך הבא להבדלה, פואטיקה בהולכה
מסבת עתונאים שלא הזמנת
סיסמא על שלט
חושפת לכל את קוד הדלת שלך
עבר שירה חדשה
עבר פקיד אוצר
עבר משרדי ממשלה
כמו שירים בבית הדפוס
נאסף אל בין חקי: עמוד, אל בין חקי: השוק
דקירות כבות כמו: נקוד
שירה מהירה ממדפסת חדשה
מלים רכות
כריכה קשה פתוב שם:

שירה ומשפט הם אשה כושית, לא בלתי נאה
(במשפט הנ"ל נפלה טעות מסוג שלילה כפולה. נדמה לכם שאני מסתפק בלהיות כן
זרשם בפרוטוקול: אני רצייתי לתקן)

שירה ומשפט הם תביעת קנזן ונדבה בין גבנאי לבבה
(מרשי טוען לקנזן. לא, בביתו הברורה אינה מו הענזן)

שירה ומשפט הם שבר בין סורי נאפריקאי
(גאוגרפיה פשוטה כמו חריזה היא תחביב מסכן)

שירה ומשפט הם עלית מחירי שכר הדירה
(הם שתפים בדירה מחלקת, מחסר מקום מתבצעת הדירה)

שירה ומשפט הם חקים שנקתבו בדם
דיו ממחר להגליד, מזפירה להקליד
(אתם ממחרים וחושבים על דם, חשבו על מי שהכתוב אותם)

שירה ומשפט הם רשום כוזב במסמכי תאגיד

$\frac{63}{72}$

$\frac{62}{72}$

רעואל שועלי

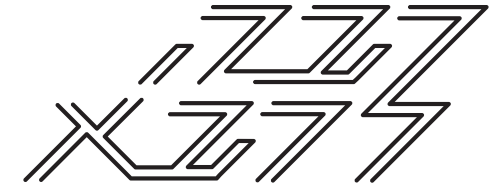
-

ה
ב
ה

ל
ה
ב
א

-

שהחיים לא ימותו והמתים לא יחיו

בדיון שנערך בצלמוות לילה, הודענו זה לזה שבצלמנו לא יהיה זה כתב עת נוסף שבסופו הקורא מת. והנה, אנו מבטיחים לקוראינו חיי נצח. וזו אינה מטפורה. אין בכלל מטפורות. החיים באמת מתים בגלל המתים.

קרא בכתב העת הבה להבא וגרש את מתוך ממחשבותיך!

זהו כתב-עת-שרשרת. אם מספיק חיים יקראו בו, כולנו נחיה לנצח. אם מספיק חיים ישתחררו מעריצות המתים, סוף כל סוף נפנה את משאבינו הרוחניים והחומריים אל מה שכל אחד מאיתנו רוצה והתבייש עד כה לבקש: חיים. חיים לנצח.

וְנִזְכְּרֵנוּ שְׂשׂוּב אֵינְנוּ-כְּכֹלִים לַעֲשׂוֹת דְּבָר
לְבַד-מִלְּבַרְחַ
לְסָרְב לְסָדֵר הַשְּׂמֵשׁוֹת
וּלְסוֹפֵן הַרֹדֵף אוֹתְנוּ

הבה נברח לסוף הרודף אותנו מההתחלה ועד הסוף. להבא נסרב לו. **הבה להבא** נסרב לבוא במשא ומתן עם המתים, וזאת משלושה נימוקים:

1. המתים מוסרים לחיים את מסורת המתים לאישור בחוק הסדרים; הכל או לא כלום.

2. לחיים אין נציג אחד בקרב המתים, אך למתים נציגים בקרב החיים - הורים!

3. ככלל, המתים מעולם לא הצטיינו בכלכול חייהם. בגלל זה הם מתים ואנחנו עוד לא.

המאזן הדמוגרפי עומד היום על שבעה מיליארד בני אדם חיים ומאה מיליארד בני אדם מתים. המתים הם הרוב הדומם. אנחנו, המיעוט החי, דורשים להיות שותפים לתהליך קבלת החלטות שהתקבלו מזמן.

וּבְגָנִים הַמְתִּים
כֵּךְ מְשַׁחֲקִים אוֹתָהּ מְתִים
כֵּךְ קָדִי לְהַצִּיץ
בְּתַחֲוֹנִים שֶׁל קְטִינִים בְּקִיץ

מלמדים אותנו ללמוד מטעויות העבר. הצירוף השקרי "טעויות העבר" בא ללמד אותנו שבעבר נעשו פה ושם טעויות לצד הישגים גדולים, אלא שהישגים אלה הם גדולים רק ביחס לעבר המפגר יותר. מעולם לא היה יום אחד צודק, חכם והומני בכל דברי הימים. כל העבר הוא טעות אחת גדולה!

איך העלימו מעינינו את העובדה הגלויה, שחברות מסורתיות מקצרות את אורך החיים של כל החיים בקבוצה? הרי מי שהולך בדרכי אבותיו אחת דינו למות.

בין החיים אין סכסוכים בינאישיים ואין סכסוכים בינלאומיים. כל האינטרסים עולים בקנה אחד: הארכת החיים.

על אורח החיים לשרת את אורך החיים.

על החיים לשרת את החיים. על החיים לשורר את החיים.

הבה להבא נשורר את הארכת החיים.

הבה להבא נשורר את הדומה בין החיים, והוא היותנו נידונים למוות שמתעקשים לדקור זה את זה בדרך לגיליוטינה.

סכין ארוכה במיוחד שמצווים לנו המתים היא הצוואה.

תורשה היא לא ירושה! יבוטל לאלתר המנהג הברברי של מתן ירושה על פי קרבת דם, שאינו שונה ממנהג נקמת הדם של אחינו הבדואים.

כל הון נוצר משיתוף מחשבה בין החיים ולכן הוא שייך לבני זמנו החיים. ואף על פי כן, הדרך הטובה ביותר לצבור הון היתה ונותרה להיווצר בשק אשכים שכבר צבר הון. זאת מיומנות מיוחדת במינה, להיוולד להון. אנחנו, ברוב טיפשותנו, נולדנו לזרע פרולטרי. הו, משובת נעורים! הרי שקי אשכים אחרים צוברים הון כבר אלפי שנים; הגנים עוברים בתורשה, ההון עובר בירושה.

מיהו, אם כן, בן האלמוות? ההון.

לכן אין להרוג את השייקונים, יש להרוג את המתים שהפכו אותם לשייקונים.

כתב העת **הבה להבא** מעודד חילול קברים!

כתב העת **הבה להבא** תומך במס ירושות של מאה אחוז. את הון המתים המולאם יש להפנות לרווחת הכלל, כלומר, לתכנית החלל,

לתכנית התרבות ולתכנית תרבות החלל.

הַפְתָּרוֹן לְכַבוֹשׁ הוּא כְּבוֹשׁ הַהֶקְלָל
הַלְאָה, הַלְאָה
הַחוּצָה
מִהַגְבּוּלוֹת הַצָּרִים
שְׁלוֹם אֲצֻרָהִים עוֹיָנִים,
חַיּוֹת אָדָם

כמובן, הלאמת הון המתים לא תפתור את כל בעיותינו הכלכליות, שעיקרון הכלכלה עצמה.

כלכלה מבוססת כסף היא לא מספיק תחרותית ולא מספיק חופשית. תחרות חופשית? כן! אבל לא על כסף.
הבה להבא נתחרה על מחשבות.

יש בקינג ג'ורג' בית קפה שפתוח 24/7. לכן מנהליו לא טרחו לקנות שרשרת עבור הכיסאות שבחוץ. ביום כיפור, כשבית הקפה סגור, יושב שם כושי לשמור על הכיסאות. כל הלילה יושב שם הכושי, כל הלילה שומר הכושי על הכיסאות. אדם! נזר נזרי הנזרים, והנה הוא משמש כמנעול אנושי. איזה בזבז משווע של יכולותינו.

בין אם זה כושי המנעול ובין אם מנכ"ל קרן הון סיכון – כל עבודה שנעשית תמורת בצע כסף מבזה את בעליה. הודות למיכון, כבר היום שלישי מהעבודה בישראל הוא (בינינו) כתיבת מיילים. ואנו אומרים: אם כבר כותבים, מדוע לא שירה?

הבה להבא נשאף למאה אחוז אבטלה!

הבה להבא ננצל את יכולותינו בעולם הזה, לפני שאנו מביאים לעולם חיים אחרים.

גידול ילדים הוא בית גידול למסורת.

כתב העת הזה מתנגד לגידול ילדים, מהטעם הפשוט שלכל ילד יש הורה.

הורים משתמטים מההווה לטובת עתיד ילדיהם ועבר מתיים. חינוך ילדים הוא הודאה בכישלון כפול: לא די בכך שאנחנו לא מימשנו את האידיאלים הארכאיים שלנו, עכשיו אנו כופים אותם על ילדינו, שיחיו בזמן אחר, חכם יותר.

לפיכך, עמדתנו בסוגיית הכיבוש היא כדלהלן:

הבה להבא נכבוש את כל שטחי ארץ ישראל השלמה, וכוונתנו כאן לארץ שמשתרעת מהים התיכון ועד נהרות הפרת והחידקל. רק כך! משוררים יגורו במרחק שלוש שעות טיסה מהוריהם, כמקובל במערב.

הורים מחיים את הגוף אך ממיתים את השכל. ילדים, סרבו לשניצל השבת!

כדור הארץ הוא בית יתומים. **הבה להבא** נכיר ביתמותנו. **הבה להבא** נחלוץ זה לזה שד בתקווה שזולתנו ילקלק אותו, לא יינק ממנו בפחד כמו קודמיו. אנחנו רוצים שכתב העת הזה ייגמר בסקס, לא במשפחה.

אך דחיית המסורת אין פירושה דחיית העבר. ההפך! הוא הנכון; ההורים הספרותיים הם אלה שמבטלים את רוב העבר כפרהיסטוריה שאין לו כל נגיעה לחיינו, ובמקביל מאדירים את חשיבותן של תקופות אקראיות לגמרי, אך ורק כי הם זוכרים בעל פה את ההתחלה של "יללה".

"הנה קץ המחשבה! הנה קץ ההיסטוריה!"
הם מנקרפלים את שירי המתים לנגד עינינו.

קץ ההיסטוריה! ב-2011! עצם המחשבה על מחשבות חדשות מעייפת אותם. הראש שלהם מלט מתים!

יפורז מונופול ההורים הספרותיים על העבר! מהפכות המאה הזאת אינן נופלות במהפכניותן ממהפכות המאה העשרים (הו, המאה העשרים!)

נקרא את שירי המתים אך נחשוב על כל מחשבותיהם מחדש בחשדנות ערה.

"מה שאני מציעה הוא בחינה מחדש של המצב האנושי מעמדת היתרון של חוויותינו החדשות ביותר ופחדינו השריים ביותר. זהו עניינה של המחשבה. נראה לי שחוסר המחשבה – פזיזות חסרת אחריות, בלבול חסר ישע וחזרה שאננה על 'אמיתות' שהפכו טריוויאליות וריקות – הוא אחד המאפיינים הבולטים של זמננו. לכן, ההצעה שלי היא פשוטה: לא יותר מאשר לחשוב את מה שאנו עושים".

הבה להבא נחשוב את מה שאנו עושים.
הבה להבא נחשוב את מה שאנו משוררים.

פזיזות חסרת אחריות, בלבול חסר ישע וחזרה שאננה על "אמיתות" שהפכו טריוויאליות וריקות מאפיינים את שני מחנות המוות של השירה העברית בימינו:

לימינו משוררים המתבגרים. לנרקיסים אלה אנו אומרים: יצירה שמעידה על חיי היוצר ולא על שום דבר אחר מעודדת את קץ קיומו. איך אפשר לפתוח דיון או למתוח ביקורת על המשורר האוטוביוגרפי? מה נגיד לו, "שתחיה"? "שתמות"? שיר שמסתכם בחיי המשורר אינו מעניין את הקורא, שלו חיים משל עצמו, תודה

רבה. למתבגרים אין שום עניין בחיי זולתם, וללא זולתם סופם שיפסידו גם את חייהם.

לשמאלנו משוררים משוררי המגאפון (משוררופונים, ממש לא מגאמשוררים). אלה מביעים עניין בעולם, אבל רק בעולם המתים. משוררי המגאפון משוררים הלוך וחזור על ציר הבעד-נגד של דעות המתים. אם לנקוט בלשונם, כתב העת הזה מתנגד לכל הבעד-נגד הזה - לא בגלל אופי התשובה אלא בגלל היעדר האופי של השאלה. הבה להבא נכתוב שירה שתנקוט עמדה פוליטית ברורה בסוגיות שאף אחד עוד לא מבין שהן סוגיות, אבל הן הסוגיה האמיתית פה.

משוררים! אל תטריחו את החיים בדברי המתים. אתם הורגים את החיים משעמום.

בלאו הכי עוד 5,000,002,011 שנה תצא השמש מגדרה לבלוע את זהות המזרחי!

אנחנו מתבאסים מהשירה העתיקה שנכתבת היום כפי שהמדענים בנאס"א מתבאסים מהמכשור שעל סיפון הוויאג'ר. את הוויאג'ר ששוגר כבר אין להשיב. את הוויאג'ר הבא יש לשגר. יש לנו תמונת מצב של העולם מנקודת המבט של פלוטו. עוד אין לנו שירים משם. מנועים סמנטיים קדימה!

ולסיום: משל מפורסם, שעכשיו חשבנו עליו, מספר על תינוק שגדל לבד-בדד על אסטרואיד. ברבות הימים הילד האסטרונאוט הראשון כותב טקסט, ומתלבט בשאלה אם הטקסט שכתב הוא שירה. אולי, הוא חושב לעצמו, אספור את מספר ההברות בשורות או אמדוד את אורכן בדף. הילד הטיפש הזה לרגע אחד לא חושב שהוא זה שחשב על המושג "שירה" רק לפני רגע.

נ"ב

מתים שבכל זאת מעוניינים לחלוק איתנו את מחשבותיהם על כתב העת מוזמנים להגיע לישיבות המערכת, שתערכנה בכל יום שישי בצהריים בקיוסק משיח, קינג ג'ורג' 15, תל אביב. התעלמות מהזמנה זו תגרור התעלמות דומה מצידנו.

